

Saksdokumenter:

KM 08/26 Kirkevalgreglene m.m.

KM 8.1/26 Forslag til kirkevalgregler med spor endring

KM 8.2/26 Innstilling 1 fra komité D

KM 08/26 Kirkevalgreglene m.m.

Regelkomiteens merknader

Regelkomiteen har i oppdrag å vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet. Hvis et endringsforslag ikke er forenlig med annet regelverk eller regelkomiteen vurderer at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet, kan regelkomiteen vurdere om forslaget kan omformuleres. På denne bakgrunn skal regelkomiteen gi en innstilling, jf. Kirkemøtets forretningsorden §§ 2-4 og 3-6.

Et av medlemmene i komiteen har selv vært forslagsstiller i denne saken. Regelkomiteen har vurdert at dette ikke har noen konsekvenser for medlemmets habilitet.

Endringsforslag fra Ingjerd Breian Hedberg

Endringsforslag til linje 22: Setningen De registrerte nomineringsgruppene erstattes av:

"Nomineringsgruppene som sitter i gjeldene kirkemøte skal ha (minst) et medlem hver, som de velger selv, i digitalvalgstyret."

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen viser til at et tilsvarende forslag ble fremmet av Bønnelista i høringen, og at Kirkerådet har kommentert forslaget i saksorienteringen på side 52 (siste avsnitt) og 53 (sjette avsnitt).

I lys av dette, og ordlyden i forslaget, vurderer regelkomiteen at forslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Endringsforslag fra Kjersti Ngozi Furuseth

Linje 381

Minimum to timer byttes ut med en dag, evt 8 timer

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen viser til at spørsmålet om hva som skal være minimumskravet for gjennomføring av oppmøte har vært drøftet i høringen og saksorienteringen (se særlig kapittel 2.2.5 på side 43 flg. og side 76). Regelkomiteen vurderer derfor at forslaget er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Endringsforslag fra Helene Breivik Hellerdal

Vedr. Kapittel 12, §12-1, foreslår å legge til følgende (eller omformulert av regelkomiteen):

«Utelukket fra valg som medlem av menighetsråd, er:

Ansatte i menigheten og/eller det gjeldende fellesrådet menigheten tilhører, i stilling med leder/faglederansvar / i stilling på minst 40%.»

Dette for å ha lik praksis som ved valg til bispedømmeråd og kirkemøte, og mtp. rolleblanding og for å unngå habilitets- og interessekonflikter.

Regelkomiteens vurdering

Regler om valgbarhet til menighetsrådet er primært regulert i kirkeordningen § 9 tredje ledd, som lyder som følger: «Valgbar til menighetsråd og pliktig til å ta imot valg, er alle som har stemmerett ved valget og som vil ha fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og som ikke er fritatt». Forslaget til kirkevalgreglene § 12-1 er innholdsmessig en dublett av kirkeordningen § 9 tredje ledd som er inkludert av pedagogiske hensyn. Bestemmelsene i kirkevalgreglene må være i overenstemmelse med bestemmelsene i kirkeordningen, jf. kirkeordningen § 42 femte ledd.

Forslaget til kirkevalgregler har ikrafttredelse *straks*, noe som innebærer at reglene vil tre i kraft fra datoen Kirkemøtet treffer vedtaket. En bestemmelse om utelukkelse fra verv vil innebære at de som sitter som medlemmer i dag, og blir vedtatt utelukket, taper valgbarheten etter kirkeordningen § 10 og må tre ut av rådet.

Et forslag om å endre slike bestemmelser i kirkeordningen som berører rettigheter og plikter, må etter gjeldende regler sendes på høring slik at berørte instanser har tatt stilling til spørsmålet. Det har ikke vært gjort i dette tilfellet. Regelkomiteen vurderer at forslaget ikke er forenlig med annet regelverk og derfor heller ikke er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Endringsforslag 1 fra Andreas Holm

Rad 166 i § 5-2 (3): Stryke ordet «stilling».

Regelkomiteens vurdering

Endringsforslaget kan synliggjøres på følgende vis:

§ 5-2 (3) Kandidatene skal være oppført med fornavn, etternavn, fødselsår, **stilling** og bosted. For valg av prest og kirkelig ansatt skal kandidatene være oppført med arbeidssted i stedet for bosted. For valg av døvemenighetenes representant skal kandidatene være oppført med menighet i stedet for bosted.

Regelkomiteen viser til at om *stilling* skal stå oppført på stemmeseddelen, er et tema som ble berørt i høringen og saksorienteringen (se side 60-61). Regelkomiteen vurderer derfor at forslaget er tilstrekkelig utredet til at det kan vedtas.

Endringsforslag 2 fra Andreas Holm

Rad 172 i § 5-2 (5): Ordet «skal» byttes til «bør».

Regelkomiteens vurdering

Endringsforslaget kan synliggjøres på følgende vis:

§ 5-2 (5) Listeforslag ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd **skal bør** inneholde minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn, minst 20 prosent kandidater som er under 30 år og kandidater fra minst tre prostier i bispedømmet. Minst en av kandidatene under 30 år bør plasseres på en av de tre øverste plassene på listen. For valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant gjelder krav om

minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn og kandidater fra forskjellige distrikter eller døvemenigheter. Om mulig bør det også være minst én kandidat under 30 år.

Regelkomiteen viser til at Stortinget vedtok lovendringer i trossamfunnsloven fra 1. januar 2026 som forplikter tros- og livssynssamfunn, inkludert Den norske kirke, til å arbeide for å oppnå minst 40 prosent kvinner og 40 prosent menn i styrende organ (en aktivitetsplikt), se trossamfunnsloven § 14 femte ledd. I forarbeidene viste departementet til at:

«Departementet legger til grunn at kirkens egne valgregler om at listeforslag til valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet henholdsvis bør og skal inneholde minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn, i utgangspunktet vil være tilstrekkelig for å oppfylle aktivitetskravet» (Prop. 116 L (2024–2025) side 18–19).

Regelkomiteen vurderer at et forslag som gjør slike endringer, uten at forslaget er nærmere vurdert opp mot denne lovbestemte aktivitetsplikten, ikke er tilstrekkelig utredet til at det kan vedtas.

Endringsforslag 3 fra Andreas Holm

Rad 199-200 § 5-4 (2) endres til «Førstekandidater med stemmetillegg får et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antallet stemmer som listen får ved valget. Andrekandidater med stemmetillegg får et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 15 prosent av det antallet stemmer som listen får ved valget.» (Eller omformulert av regelkomiteen.)

Regelkomiteens vurdering

§ 5-4 (2) ~~**Kandidater med stemmetillegg får et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antallet stemmer som listen får ved valget.**~~
Førstekandidater med stemmetillegg får et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antallet stemmer som listen får ved valget. Andrekandidater med stemmetillegg får et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 15 prosent av det antallet stemmer som listen får ved valget.

Forslag om å endre reglene om stemmetillegg, har ikke vært en del av høringen, slik at de berørte høringsinstansene ikke har fått anledning til å ta stilling til forslag om endringer. Konsekvenser av ulike regler om stemmetillegg, er derfor heller ikke belyst nærmere i saksorienteringen. Regelkomiteen vurderer derfor at forslaget ikke er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Endringsforslag 4 fra Andreas Holm

Rad 340 i § 5-15 (2): Endre «utdanning, yrke» til «utdanning/yrke/bakgrunn».

Regelkomiteens vurdering

I § 5-15 (2) Valgrådet skal utarbeide en felles presentasjon av kandidatene og listen(e). Presentasjonen av kandidatene skal inneholde de opplysninger som finnes på listeforslaget, jf. § 5-2, opplysninger om ~~utdanning, yrke~~, **utdanning/yrke/bakgrunn**, relevante verv og hva kandidatene vil arbeide for. Kandidatene presenteres også med bilde. For valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal valgrådet også se til at tillitsvalgt for hver liste får mulighet til å gi en kort presentasjon av listen som tas inn i den felles presentasjonen. For valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal presentasjonen også inneholde hva kandidatene vil arbeide for, andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgi stemme, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.

Spørsmålet om hvilke opplysninger som skal gis om kandidatene, har vært tematisert i saksorienteringen (side 63). Regelkomiteen vurderer at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til at det kan vedtas.

Endringsforslag 5 fra Andreas Holm

Tilleggsforslag regler kirkevalg KM 8 /26:

Rad 392 i § 7-3 – Nytt punkt (1): «Det skal være minst to stemmemottakere til stede.» (Eller omformulert av regelkomiteen.) Resterende punkt blir punkt (2)-(8).

Regelkomiteens vurdering

Regelkomiteen viser til at endringsforslaget er berørt i høringen og i saksorienteringen (se saksorienteringen side 42 og 45). Det er også en videreføring av en regel som tidligere har vært gjeldende for forhåndsstemming. Regelkomiteen vurderer at endringsforslaget er tilstrekkelig utredet til at det kan vedtas.

Endringsforslag fra Stig Asplin

Grunnleggende for demokratiske valg er at alle stemmer teller likt og at oppnådd stemmetall ved valges avspeiles i oppnådd representasjon i bispedømmerrådet. Slik er det ikke i dag. Fordi man ved kirkevalget bruker delingstallet 1,0. Jeg foreslår å endre delingstallet til 1,4, slik man har ved kommune/fylkestings- og stortingsvalg. Endringen er ikke avhengig av andre endringer i kirkevalgreglene og bør gjøres gjeldende fra kirkevalget i 2027.

Kirkevalgreglene er ikke rettferdig. I alle demokratiske valg er det et grunnprinsipp at alle stemmer skal telle likt og at antall stemmer ved valget avgjør representasjonen i organet det velges til. Slik er det ikke og jeg erfarte det selv ved siste kirkevalg. Listen jeg stod på fikk mer enn nok stemmer til å få tre mandater i bispedømmerrådet, men fikk bare to. Årsaken er at kirkevalgreglene bruker delingstallet 1,0 i stedet for 1,4 som praktiseres ved andre offentlige valg (kommune- og stortingsvalg). Jeg foreslår derfor at kirkevalgreglene endres slik at man bruker delingstallet 1,4 i stedet for 1,0. Se vedlegg.

Regelkomiteens vurdering

Endringsforslaget kan synliggjøres på følgende vis:

§ 10-1 (3) Mandatene skal fordeles på bakgrunn av listenes listestemmetall i bispedømmet ved hjelp av Sainte-Laguës **modifiserte** metode med **1,4** som det første delingstallet. Dette innebærer at antallet listestemmer, deles på **1,4-3-5-7** osv. Antallet listestemmer skal deles så mange ganger som det er mandater i valgdistriktet. Listen som har den største kvotienten, får det første mandatet. Listen som har den nest største kvotienten, får det neste mandatet, osv. Hvis flere lister har samme kvotient, går mandatet til den listen som har fått flest listestemmer. Har listene også fått samme listestemmer, skal det avgjøres ved loddtrekning hvilken liste som skal få mandatet.

Regelkomiteen viser til at delingstall ikke har vært utredet i denne saken. Høringsinstansene har derfor ikke hatt anledning til å ta stilling til endringsforslaget, selv om enkelte høringsinstanser har tatt opp spørsmålet i høringen. I saksorienteringen har Kirkerådet vist til at det

«har kommet innspill i høringen som ikke kan vurderes i denne saken fordi de er for inngripende der prosessen er nå, eller fordi de er i strid med Kirkemøtets vedtak om rammer for kirkevalg. Disse innspillene er ikke nærmere omtalt i saken, men Kirkerådet tar dem med seg til arbeidsgruppen som skal se på Kirkemøtets sammensetning og valgordninger i et lenger perspektiv» (side 32).

Konsekvensene av endringene av delingstallet er ikke belyst nærmere i saksorienteringen. Regelkomiteen vurderer derfor at forslaget ikke er tilstrekkelig utredet til å kunne vedtas.

Videre behandling

Regelkomiteen kan oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling, jf. Kirkemøtets forretningsorden § 3-6 fjerde ledd. I denne saken har Kirkerådet foreslått at endringsforslag i saken oversendes til behandling i komite D etter regelkomiteens behandling, jf. sak KR 10/26. Regelkomiteen oversendte endringsforslagene til ordinær komitébehandling i komité D.

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen og regelkomiteens innstilling til grunn. Komiteen har følgende merknader:

1. Komiteen har forståelse for anliggende i mange av forslagene som regelkomiteen har innstilt på å avvise fordi de ikke er tilstrekkelig utredet. Disse kan man komme tilbake til i senere prosesser.
2. Komiteen støtter ikke endringsforslaget fra Hedberg, om direkte valg fra nomineringsgruppene til digitalvalgstyret. Komiteen forutsetter at Kirkerådet tar hensyn til bredde, kompetanse og representasjon av grupperingene i digitalvalgstyret.
3. Komiteen støtter ikke endringsforslaget fra Furuseth, om å gå fra et minimumskrav på to timer uken stemming ved oppmøte til en dag, evt. 8 timer. Komiteen vektlegger hensynet til at fellesrådene har ulik størrelse og ressurssituasjon.
4. Komiteens flertall (12 medlemmer) støtter ikke endringsforslag 1 fra Holm. Komiteens flertall ønsker at opplysning om kandidaters stilling fortsatt bør stå på listeforslagene, fordi dette gir velgerne nødvendig og presis informasjon om kandidatenes bakgrunn og hovedbeskjeftigelse, og dermed bidrar til et mer opplyst valg. Komiteen mener derfor at hensynet til transparens, legitimitet og velgernes informasjonsbehov tilsier at dagens ordning videreføres.

Et mindretall i komiteen (8 medlemmer) mener at opplysning om stilling ikke bør stå på listeforslagene. Mindretallet viser til at stillingsangivelse kan virke stigmatiserende eller belastende for enkelte kandidater, særlig for dem som står utenfor ordinært arbeidsliv, og at begrepet «stilling» i seg selv oppleves som utdatert og knyttet til sosiale statusmarkører som ikke bør være førende i kirkelige valg. Mindretallet mener også at informasjon om stilling i begrenset grad sier noe vesentlig om kandidatenes helhetlige erfaring og motivasjon, og at mer utfyllende presentasjonstekster gir et bedre og mer nyansert grunnlag for velgerne.

En enstemmig komité mener at dette spørsmålet med fordel kan tas opp igjen senere i en annen sammenheng.

5. Komiteen støtter enstemmig endringsforslag 4 fra Holm, om å legge til utdanning/yrke/bakgrunn i kandidatpresentasjonen.
6. Komiteen støtter ikke endringsforslag 5 fra Holm. Komiteen mener at det er ønskelig med mer enn én stemmemottaker der det er mulig, eventuelt også ved bruk av frivillige. Komiteen mener likevel at dette ikke bør pålegges fellesrådene.

Vedtakspunkt 1 – kirkevalgreglene

Kirkevalgreglene

Kapittel 1. Reglenes formål og virkeområde

§ 1-1. Reglenes formål og virkeområde

- (1) Reglene skal sikre frie og hemmelige valg.
- (2) Reglene gjelder ved valg av medlemmer til menighetsråd og til Kirkemøtet og bispedømmeråd.

Kapittel 2. Valgorganer

§ 2-1. Menighetsrådet

Menighetsrådet skal forberede og gjennomføre valg i soknet som beskrevet i disse reglene, med unntak av stemming ved oppmøte i kapittel 7.

§ 2-2. Kirkelig fellesråd

Kirkelig fellesråd skal forberede og gjennomføre stemming ved oppmøte som beskrevet i kapittel 7 og andre oppgaver som er beskrevet i disse reglene..

§ 2-3. Valgrådet i bispedømmet

- (1) Bispedømmerådet skal oppnevne et valgråd. Valgrådet skal styre valg til Kirkemøtet og bispedømmerådet i bispedømmet.
- (2) Valgrådet skal ha fem medlemmer og to varamedlemmer.
- (3) Bispedømmerådets sekretariat fungerer som sekretariat for valgrådet.

§ 2-4. Digitalvalgstyret

- (1) Kirkerådet skal oppnevne et digitalvalgstyre. De registrerte nomineringsgruppene skal få anledning til å foreslå kandidater til digitalvalgstyret.
- (2) Digitalvalgstyret skal påse at det digitale valget skjer i henhold til regelverket.
- (3) Digitalvalgstyret skal ha ni medlemmer. To av medlemmene skal oppnevnes på bakgrunn av særskilt kompetanse. Det skal oppnevnes to personlige varamedlemmer for medlemmene som er oppnevnt på bakgrunn av særskilt kompetanse, og sju felles varamedlemmer for de andre medlemmene.
- (4) Kirkerådets sekretariat fungerer som sekretariat for digitalvalgstyret.

Kapittel 3. Når, hvor og hvordan velgerne kan stemme

§ 3-1. Når velgerne kan stemme

- (1) Kirkevalget skal holdes i perioden 10. august til 13. september hvert fjerde år.
- (2) Det digitale valgsystemet åpner 10. august klokken 09:00 og stenger 13. september klokken 23:59.

§ 3-2. Hvor velgerne kan stemme

- (1) Velgerne kan stemme digitalt ved å logge seg på det digitale valgsystemet som beskrevet i kapittel 6.
- (2) Velgerne kan stemme ved oppmøte som beskrevet i kapittel 7.

§ 3-3. Valgform

- (1) Valget gjennomføres som flertallsvalg hvis det bare er ett godkjent listeforslag. Valget gjennomføres som forholdsvalg hvis det er godkjent flere listeforslag.
- (2) Valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant gjennomføres alltid som flertallsvalg.

§ 3-4. Hvordan velgerne kan stemme

- (1) Velgeren kan velge å stemme ved ett eller flere av valgene velgeren har stemmerett ved.

- (2) Velgeren velger stemmeseddel for hvert valg.
 - a. Velgeren kan gi inntil tre kandidater på stemmeseddelen én personstemme. Dette gjøres ved å sette et merke ved kandidatens navn.
 - b. Gjennomføres valget som forholdsvalg, kan velgeren i tillegg gi en personstemme til kandidater på andre valglistene. Dette gjøres ved å føre disse kandidatnavnene opp på stemmeseddelen. Slik personstemme kan gis til inntil tre kandidater. Når velgeren gir personstemme til valgbare kandidater på andre lister, overføres et tilsvarende antall listestemmer til den eller de listene disse kandidatene står oppført på.
 - c. Velgeren kan også velge blank stemmeseddel.
- (3) Ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant stemmer velgeren i stedet ved å sette et kryss ved navnet til en av de nominerte kandidatene. Dersom det er satt kryss ved navnet til flere kandidater, tas det kun hensyn til det øverste krysset. Det er ikke anledning til å stemme med blank stemmeseddel i disse valgene.
- (4) Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppgjøret.

Kapittel 4. Nominasjon

§ 4-1. Nominasjonskomité ved valg til menighetsråd

- (1) Menighetsrådet skal oppnevne en nominasjonskomité. Nominasjonskomiteen skal utarbeide et listeforslag med kandidater til menighetsrådet. Nominasjonskomiteen skal utføre sine oppgaver selvstendig og uavhengig av menighetsrådet.
- (2) Nominasjonskomiteen skal bestå av minimum tre medlemmer.

§ 4-2. Nominasjonskomiteer ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Valgrådet har ansvar for at det velges en nominasjonskomité for valg av medlemmer. Nominasjonskomiteen skal bestå av
 - a. ett medlem og ett varamedlem, som ikke er prest eller kirkelig ansatt, valgt fra hvert prosti i bispedømmet
 - b. ett medlem og ett varamedlem under 30 år oppnevnt av ungdomsrådet
 - c. i de tre nordligste bispedømmene: én samisk representant og én samisk vararepresentant oppnevnt av bispedømmerådet etter forslag fra Samisk kirkeråd.
- (2) Valg av medlem og varamedlem fra prostiene gjennomføres på denne måten:
 - a. Valgrådet skal i samarbeid med prostene innkalle menighetsrådsleder eller et medlem fra hvert menighetsråd innen prostiet til et valgmøte.
 - b. Valgmøtet kan gjennomføres samlet for hele bispedømmet.
 - c. Hvert menighetsråd i prostiet har én stemme.
 - d. Valget avgjøres ved simpelt flertall.
- (3) Det skal tilstrebis at begge kjønn er representert i nominasjonskomiteen for valg av medlemmer med minst 40 prosent.
- (4) Ved valg av nominasjonskomité for valg av prest skal valgrådet innkalle prestene i ordnet kirkelig stilling til ett eller flere møter hvor prestene i hvert prosti velger et medlem og et varamedlem blant prestene i sitt prosti. Det bør tilstrebis representasjon av yngre prester samt at begge kjønn er representert.
- (5) Ved valg av nominasjonskomité for valg av kirkelig ansatt skal valgrådet innkalle andre kirkelig ansatte til ett eller flere møter hvor de kirkelig ansatte i hvert prosti velger et medlem og et varamedlem blant de kirkelig ansatte i sitt prosti. Det bør tilstrebis representasjon av yngre kirkelig ansatte samt at begge kjønn er representert.
- (6) Ved valg av døvemenighetenes representant er medlemmene i Døvekirkenes fellesråd, med unntak av prester og kirkelig ansatte, nominasjonskomité.
- (7) Ved valg av sørsamisk representant oppnevner Nidaros bispedømmeråd en nominasjonskomité med tre medlemmer som ikke er prester eller kirkelig ansatte etter forslag fra medlemmene i Saemien Áálmegearaerie. Saemien Áálmegearaerie innhenter forslag til representanter til nominasjonskomiteen fra Saemien Áálmege, fra alle menighetsrådene i sørsamisk språkområde samt alle andre menighetsråd i Nidaros bispedømme.
- (8) Nominasjonskomiteene skal være valgt og oppnevnt innen 15. februar i valgåret.
- (9) Valgbare til nominasjonskomiteene er de som er valgbare ved det enkelte valg, jf. kapittel 12.

§ 4-3. Nominasjonskomiteenes arbeid ved valgene til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Nominasjonskomiteene velger selv sine ledere.

- (2) Nominasjonskomiteenes medlemmer kan fremme forslag om én villig kandidat hver i tillegg til innkomne forslag. For valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant gjelder ikke begrensingen på én kandidat per medlem. Forslagsstiller skal forespørre de som foreslås om de er villige til å la seg nominere.
- (3) Bare personer som er valgbare, kan oppføres på listeforslaget.
- (4) Nominasjonskomiteen skal spørre kandidatene på forhånd om de er villige til å stå på listeforslaget.
- (5) Medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteene kan ikke settes på listeforslaget. For valg av døvemenighetenes representant kan medlemmer og varamedlemmer av nominasjonskomiteen likevel settes opp på listeforslaget.
- (6) Nominasjonskomiteene bør tilstrebe bredde i kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Nominasjonskomiteene fastsetter i den forbindelse spørsmål som forelegges kandidatene om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål. Nominasjonskomiteen skal legge svarene til grunn for nominasjonsprosessen. Ved valg av andre enn prester, kirkelig ansatte, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal nominasjonskomiteen gjøre svarene tilgjengelige for Nominasjonskomiteens listes tillitsvalgte til bruk i listens kommunikasjon.
- (7) En ansatt i bispedømmerådet utfører sekretariatsfunksjoner for nominasjonskomiteene. Den personen som utpekes kan være den samme som er sekretær for valgrådet.

§ 4-4. Forslag til kandidater ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

Valgrådet skal senest 15. desember i året før valgåret, sende en oppfordring til å fremme forslag til valgene innen 15. februar i valgåret.

- a. Oppfordringen sendes til menighetsrådene og ungdomsrådet i bispedømmet om forslag til kandidater til Nominasjonskomiteens liste. Nomineringsgruppene kan også henvende seg til menighetsråd og ungdomsrådet på samme måte. Menighetsrådene og ungdomsrådet oppfordres til å sende forslag til kandidater til både nominasjonskomiteen og nomineringsgruppene. Menighetsrådet og ungdomsrådet kan foreslå kandidater fra hele bispedømmet. Forslagene kan sendes til nominasjonskomiteen etter § 4-2 første ledd og alle nomineringsgruppene.
- b. For valg av prest skal oppfordringen sendes til prestene i ordnet kirkelig stilling i bispedømmet. Valgrådet i Oslo bispedømme skal sende en oppfordring til prestene i døvemenighetene om å fremme slikt forslag.
- c. For valg av kirkelig ansatt skal oppfordring sendes kirkelig ansatte i bispedømmet om å fremme forslag til kirkelig ansatt. Valgrådet i Oslo bispedømme skal sende en oppfordring til kirkelig ansatte i døvemenighetene om å fremme slikt forslag.
- d. For valg av døvemenighetenes representant skal oppfordring til å fremme forslag til minst tre medlemmer sendes samtlige døves menighetsråd.
- e. For valg av sørsamisk representant skal oppfordring til å fremme forslag til minst tre sørsamiske kandidater sendes til Saemien Åålmegeaerie, til alle menighetsråd i sørsamisk språkområde samt til andre menighetsråd i Nidaros bispedømme.

Kapittel 5. Listeforslag og supplerende nominasjon

§ 5-1. Frist for å levere listeforslaget

- (1) Frist for å levere et listeforslag er klokken 12:00 den 15. april i valgåret.
- (2) Ved valg til menighetsråd regnes listeforslaget som levert når det har kommet inn til menighetsrådet.
- (3) Ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd regnes listeforslaget som levert når det har kommet inn til valgrådet i bispedømmet.

§ 5-2. Krav til listeforslag

- (1) Et listeforslag skal ha en overskrift og må inneholde opplysninger om
 - a. hvilket valg listeforslaget gjelder for
 - b. hvilke kandidater som stiller til valg på listeforslaget
 - c. hvem som har skrevet under på listeforslaget.
- (2) Overskriften på listeforslaget skal angi den gruppen som har satt frem forslaget. Hvis listeforslaget er satt frem av en registrert nomineringsgruppe, skal overskriften være nomineringsgruppens registrerte navn. Overskriften må ellers ikke kunne forveksles med navnet på en registrert nomineringsgruppe eller med overskriften på andre listeforslag i samme sokn eller bispedømme. Listeforslag fra nominasjonskomiteene skal ha overskriften Nominasjonskomiteens liste.

- (3) Kandidatene skal være oppført med fornavn, etternavn, fødselsår, stilling og bosted. For valg av prest og kirkelig ansatt skal kandidatene være oppført med arbeidssted i stedet for bosted. For valg av døvemenighetenes representant skal kandidatene være oppført med menighet i stedet for bosted.
- (4) Listeforslag ved valg til menighetsråd bør inneholde minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn samt minst 20 prosent andel kandidater under 30 år.
- (5) Listeforslag ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal inneholde minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn, minst 20 prosent kandidater som er under 30 år og kandidater fra minst tre prostier i bispedømmet. Minst en av kandidatene under 30 år bør plasseres på en av de tre øverste plassene på listen. For valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant gjelder krav om minst 40 prosent kandidater av hvert kjønn og kandidater fra forskjellige distrikter eller døvemenigheter. Om mulig bør det også være minst én kandidat under 30 år.
- (6) Kandidater som fyller 30 år i valgåret regnes som under 30 år.
- (7) Listeforslaget skal ikke inneholde annen informasjon til velgerne enn det som fremgår av paragrafen her.
- (8) Kandidater kan bare stå på ett listeforslag i soknet eller bispedømmet. Den samme gruppen kan bare stille én liste i hvert sokn eller bispedømme.

§ 5-3. Antall kandidater på listeforslaget

- (1) Ved valg til menighetsråd skal listeforslaget minst inneholde navnet på så mange kandidater som det skal velges faste medlemmer til menighetsrådet. Forslaget kan maksimalt inneholde ti flere navn enn det skal velges faste medlemmer.
- (2) Ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal listeforslaget inneholde navnet på minst sju kandidater. Forslaget kan maksimalt inneholde 18 navn.
- (3) Ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal listeforslaget inneholde navnet på fem kandidater.
- (4) Navnene til kandidatene skal settes opp i prioritert rekkefølge. Ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal navnene settes opp i alfabetisk rekkefølge.

§ 5-4. Stemmetillegg

- (1) Inntil to av de øverste kandidatene på listeforslaget kan gis et stemmetillegg, med unntak av kandidatene på Nominasjonskomiteens liste og valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant.
- (2) Kandidater med stemmetillegg får et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antallet stemmer som listen får ved valget.
- (3) Navnene til kandidater med stemmetillegg skal stå øverst på listeforslaget og med uthevet skrift.

§ 5-5. Antall underskrifter på listeforslaget

- (1) Listeforslag fra nominasjonskomiteen ved valg til menighetsråd skal være underskrevet av nominasjonskomiteen. Andre listeforslag ved valg til menighetsråd skal være underskrevet av minst ti personer med stemmerett i soknet.
- (2) Listeforslag ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal være underskrevet av minst 100 personer med stemmerett i bispedømmet.
- (3) Listeforslag fra nomineringsgrupper som er registrert etter § 17-1 kan likevel være underskrevet av to styremedlemmer i nomineringsgruppens avdeling med ansvar for det sokn eller bispedømme listen gjelder. Hvis en registrert nomineringsgruppe stiller listeforslag sammen med en uregistrert gruppe, gjelder likevel bestemmelsene i første og andre ledd.
- (4) Listeforslag fra nominasjonskomiteen ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal kun være underskrevet av nominasjonskomiteens medlemmer.
- (5) Listeforslag ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal være underskrevet av nominasjonskomiteens leder.
- (6) Underskriverne kan bare skrive under på ett listeforslag ved menighetsrådsvalg og ett listeforslag ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd.

§ 5-6. Vedlegg til listeforslaget

Følgende opplysninger skal ligge ved listeforslaget:

- a. fødselsdato og bostedsadresse til personene som har underskrevet på listeforslaget

- b. kandidatenes fødselsdato
- c. opplysninger til valgrådet presentasjon etter § 5-14 eller § 5-15
- d. bekreftelse fra kandidater som ikke er folkeregistrert som bosatt eller registrert i soknet eller bispedømmet, om at de vil være registrert der innen det digitale valget avsluttes
- e. bekreftelse fra kandidater som ikke tilfredsstiller krav for valgbarhet når listeforslaget innleveres om at de vil være valgbar når bispedømmerådet og Kirkemøtet trer i funksjon.

§ 5-7. Tillitsvalgte og tillitsutvalg

- (1) De to øverste underskriverne på listeforslaget er henholdsvis tillitsvalgt og vararepresentant. De fem øverste underskriverne er tillitsutvalg, og de tre neste er vararepresentanter.
- (2) Hvis et listeforslag fra en registrert nomineringsgruppe er underskrevet av to styremedlemmer i nomineringsgruppens avdeling med ansvar for det sokn eller bispedømme listen gjelder, jf. § 5-5 tredje ledd, er disse to styremedlemmene tillitsvalgt og vararepresentant for listeforslaget. Styret for avdelingen er tillitsutvalg.
- (3) Ved valg til menighetsråd skal nominasjonskomiteens leder fungere som listens tillitsvalgte og nominasjonskomiteens medlemmer skal fungere som tillitsutvalg, med mindre nominasjonskomiteen bestemmer noe annet.
- (4) Ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal listetoppen på Nominasjonskomiteens liste fungere som listens tillitsvalgte og de fem øverst rangerte kandidatene på Nominasjonskomiteens liste sammen fungere som tillitsutvalg. Listetoppen representerer listen i forbindelse med nasjonal koordinering. Nominasjonskomiteen ivaretar funksjonen som listeforslagets tillitsvalgte ved forhandlinger etter kirkevalgreglene § 5-9 andre ledd.
- (5) Ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal nominasjonskomiteens leder fungere som listeforslagets tillitsvalgte og nominasjonskomiteen fungerer som tillitsutvalg.

§ 5-8. Frist for å godkjenne listeforslaget

- (1) Ved valg til menighetsråd godkjenner eller forkaster menighetsrådet selv listeforslag. Vedtak om godkjenning eller forkasting av listeforslag ved valg av menighetsråd skal fattes senest 30. april i valgåret.
- (2) Ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd godkjenner eller forkaster valgrådet i bispedømmet selv listeforslag. Vedtak om godkjenning eller forkasting skal fattes senest 18. mai i valgåret. Ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal vedtak om godkjenning eller forkasting av listeforslag fattes senest 30. april i valgåret.

§ 5-9. Menighetsrådets og valgrådet behandling av listeforslagene

- (1) Menighetsråd og valgråd skal kontrollere at et listeforslag oppfyller kravene i reglene her.
- (2) Hvis listeforslaget ikke oppfyller kravene, skal menighetsrådet og valgrådet gi listeforslagets tillitsvalgte en frist på syv dager til å rette listeforslaget.
- (3) Menighetsrådet skal pålegge underskrivere eller kandidater som står på flere listeforslag i soknet, å melde fra innen en bestemt frist om hvilket listeforslag de vil stå på. Valgrådet skal pålegge underskrivere eller kandidater som står på flere listeforslag i bispedømmet, å melde fra innen en bestemt frist om hvilket listeforslag de vil stå på. Hvis underskrivere eller kandidater ikke svarer innen fristen, skal de settes opp på det listeforslaget som kom inn først.
- (4) Ved menighetsrådsvalg kan menighetsrådet godkjenne et listeforslag fra nominasjonskomiteen med færre kandidater enn angitt i § 5-3 første ledd. Det samme gjelder for valg av døvemenighetenes representant.

§ 5-10. Endring av listeforslaget etter innleveringsfristen

- (1) Etter at fristen for innlevering av listeforslag er utløpt, kan listeforslagets tillitsvalgte bare gjøre de endringer som er nødvendige for å bringe listeforslaget i samsvar med kravene i reglene her.
- (2) Hvis en kandidat strykes fra listeforslaget, kan listen suppleres med et nytt navn. Listeforslagets tillitsutvalg kan i så fall bestemme om navnet skal settes på den tomme plassen, eller om de etterfølgende kandidatene skal rykke opp i uforandret rekkefølge, og at listen da skal suppleres med et nytt navn nederst. Tillitsutvalget skal legge ved en erklæring fra den nye kandidaten om at han eller hun er villig til å stå som kandidat på listen.

§ 5-11. Supplerende nominasjon ved valg til menighetsråd

- (1) Ved valg til menighetsråd er det åpent for supplerende nominasjon. Det skal likevel ikke åpnes for supplerende nominasjon hvis det er godkjent listeforslag fra andre grupper enn nominasjonskomiteen.
- (2) Supplerende nominasjon skal kunngjøres innen 30. april i valgåret.
- (3) Fristen for supplerende nominasjon er klokken 12:00 den 18. mai i valgåret.
- (4) Et forslag til kandidat fremmet ved supplerende nominasjon skal være underskrevet av fem forslagsstillere med stemmerett i soknet.
- (5) Et forslag om supplerende nominasjon skal inneholde vedlegg som beskrevet i § 5-6.
- (6) Hvis forslaget om supplerende nominasjon ikke oppfyller kravene, skal menighetsrådet gi forslagets tillitsvalgte en frist til å rette forslaget.
- (7) Menighetsrådet skal avgjøre om forslag om supplerende nominasjon skal godkjennes eller forkastes innen 21. mai i valgåret. Godkjent forslag settes nederst på den endelige valglisten. Rekkefølgen på de supplerte kandidater avgjøres ved loddtrekning.

§ 5-12. Supplerende nominasjon ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant

- (1) Ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant er det åpnet for supplerende nominasjon.
- (2) Supplerende nominasjon skal kunngjøres innen 30. april i valgåret.
- (3) Fristen for supplerende nominasjon er klokken 12:00 den 18. mai i valgåret.
- (4) Ti stemmeberettigede ved det enkelte valg kan fremme alternative kandidater i den supplerende nominasjonen. For valg av prest og kirkelig ansatt skal underskriverne ha representasjon fra minst to prostier. For valg av døvemenighetenes representant skal underskriverne ha representasjon fra minst to døvemenigheter.
- (5) Et forslag om supplerende nominasjon skal inneholde vedlegg som beskrevet i § 5-6.
- (6) Forslagsstillerne kan kun nominere én kandidat. Det må foreligge underskrift fra forslagsstillerne og det må oppgis en tillitsvalgt for forslagsstillerne. Det må også foreligge skriftlig bekreftelse fra kandidaten om at vedkommende er villig til å stille til valg.
- (7) Hvis forslaget om supplerende nominasjon ikke oppfyller kravene, skal valgrådet gi forslagets tillitsvalgte en frist til å rette forslaget.
- (8) Valgrådet avgjør om forslagene om supplerende nominasjon skal godkjennes eller forkastes. Valgrådet setter opp de endelige valglistene innen 21. mai i valgåret. Valgrådet sørger for at disse listene blir kunngjort innen 21. mai i valgåret.

§ 5-13. Kunngjøring av valglistene

- (1) Ved valg til menighetsråd: Når listeforslagene er godkjent, skal menighetsrådet kunngjøre de godkjente valglistene. Kunngjøring skal skje så fort som mulig etter godkjenning på menighetens nettside, ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen 1. juni og på annen måte menighetsrådet bestemmer. Ved valg til menighetsråd skal godkjente valglistene også kunngjøres i kirken.
- (2) Ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd: Når listeforslagene er godkjent, skal valgrådet kunngjøre de godkjente valglistene. Kunngjøring skal skje ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen den frist Kirkerådet fastsetter. Kirkerådet fastsetter også dato for kunngjøring på bispedømmets nettside og på annen måte valgrådet bestemmer. Ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal listeforslagene kunngjøres så fort som mulig etter godkjenning på bispedømmets nettside, ved registrering i Den norske kirkes valgadministrative system innen 1. juni og på annen måte valgrådet bestemmer.

§ 5-14. Presentasjon av lister og kandidater ved valg til menighetsråd

Menighetsrådet skal utarbeide en presentasjon av kandidatene og listen(e). Presentasjonen av kandidatene skal inneholde de opplysninger som finnes på listeforslaget, jf. § 5-2. Presentasjonen bør også inneholde opplysninger om utdanning, yrke, relevante verv, hva kandidatene vil arbeide for og bilde.

§ 5-15. Presentasjon av lister og kandidater ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Hver liste er selv hovedansvarlig for informasjon om sin liste og sine kandidater.

- (2) Valgrådet skal utarbeide en felles presentasjon av kandidatene og listen(e). Presentasjonen av kandidatene skal inneholde de opplysninger som finnes på listeforslaget, jf. § 5-2, opplysninger om utdanning/yrke/bakgrunn, relevante verv og hva kandidatene vil arbeide for. Kandidatene presenteres også med bilde. For valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal valgrådet også se til at tillitsvalgt for hver liste får mulighet til å gi en kort presentasjon av listen som tas inn i den felles presentasjonen. For valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal presentasjonen også inneholde hva kandidatene vil arbeide for, andre opplysninger som vil være av betydning for dem som skal avgi stemme, samt opplysninger om kandidatenes syn på aktuelle kirkelige spørsmål.

Kapittel 6. Digital stemming

§ 6-1. Digital stemming

- (1) Velgeren skal velge stemmeseddel og gjøre eventuelle endringer på denne i det digitale valgsystemet.
- (2) Velger som har avgitt elektronisk stemme skal kunne stemme flere ganger. Den siste avgitte stemmen er den tellende (godkjennes).
- (3) Velgeren skal selv påse at ingen andre ser hva han eller hun stemmer.

§ 6-2. Kryptering

Stemmegivninger skal krypteres, det vil si at informasjon skal gjøres uleselig på en måte som gjør at informasjonen kun kan gjøres leselig om man har tilgang til en dekrypteringsnøkkel. Digitalvalgstyret skal sørge for at kryptografiske nøkler behandles forsvarlig.

§ 6-3. Prinsipper

Følgende prinsipper legges til grunn:

- a. Europarådets rekommandasjon CM/REK (2017) 5 om standarder for elektronisk stemmegivning skal legges til grunn så langt de passer, med følgende unntak: Vedlegg I Standarder for e-valg pkt. 27 og 35-39 gjelder ikke.
- b. Det skal brukes en identifiserings- og autentiseringsløsning for pålogging til det digitale valgsystemet på minimum sikkerhetsnivå 4.
- c. Velger skal etter endt stemmegivning kunne få bekreftelse på at stemmen er avgitt korrekt.
- d. Utenforstående og valgmyndighetene skal ikke ha mulighet til å få kunnskap om hva den enkelte velger har stemt.
- e. Det skal ikke være mulig for utenforstående, systemet og valgmyndighetene å endre en velgers stemmegivning uten at dette kan oppdages.
- f. Valglistene skal presenteres for velgerne i alfabetisk rekkefølge i det digitale valgsystemet.

Kapittel 7. Stemming ved oppmøte

§ 7-1. Når og hvor velgerne kan stemme ved oppmøte

- (1) Velgeren kan stemme ved oppmøte i alle fellesrådsområder.
- (2) Kirkelig fellesråd skal legge til rette for stemming ved oppmøte på egnet og tilgjengelig sted i sitt fellesrådsområde. Kirkelig fellesråd bestemmer hvor velgerne kan stemme.
- (3) Kirkelig fellesråd bestemmer åpningstidene for valglokale innenfor perioden for digital stemming. Det skal som minimum legges til rette for stemming ved oppmøte to timer i uken i stemmeperioden.
- (4) Før kirkelig fellesråd bestemmer tid og sted for stemming ved oppmøte etter andre og tredje ledd, skal menighetsrådene i fellesrådsområdet involveres.

§ 7-2. Kunngjøring og registrering av oppmøtetidspunkter

- (1) Kirkelig fellesråd kunngjør når og hvor velgerne kan stemme digitalt og ved oppmøte.
- (2) Kunngjøring skal skje på fellesrådets nettside, i kirkene og på annen måte fellesrådet fastsetter.
- (3) Kirkelig fellesråd skal registrere tid og sted for stemming ved oppmøte i Den norske kirkes valgadministrative system innen 1. juni i valgåret.

§ 7-3. Hvordan stemming ved oppmøte gjennomføres

- (1) Velgeren skal kunne gjøre sitt valg avskjermet og usett.
- (2) Stemmemottaker skal likevel kunne observere stemmegivingen for å ivareta informasjonssikkerheten.

- (3) Velgeren skal vise legitimasjon. Hvis en velger ikke kan vise legitimasjon, men er kjent for stemmemottakeren, kan stemmemottakeren i stedet bekrefte velgerens identitet.
- (4) En velger som på grunn av funksjonsnedsettelse ikke kan stemme alene, kan etter eget ønske få hjelp av en stemmemottaker eller en annen person som velgeren peker ut. En stemmemottaker skal gjøre velgerens hjelper oppmerksom på velgerens rett til hemmelig valg.
- (5) Velger som ikke kan logge på det digitale valgsystemet med BankID eller tilsvarende skal få hjelp av stemmemottaker til alternativ pålogging.
- (6) Ved stemming ved oppmøte skal velgeren velge stemmeseddel og gjøre eventuelle endringer i det digitale valgsystemet.
- (7) Kirkelig fellesråd skal sørge for at valgmateriellet oppbevares på sikker måte.

§ 7-4. Ordensregler

- (1) Velgerpåvirkning er ikke tillatt i valglokalet.
- (2) I valglokalet og dets umiddelbare nærhet er det ikke tillatt å utføre handlinger som kan forstyrre valget.
- (3) Det er ikke tillatt for uvedkommende å føre kontroll med hvem som stemmer.
- (4) En stemmemottaker kan bortvise personer som opptrer i strid med reglene i denne paragrafen.

Kapittel 8. Godkjenning av stemmegivninger og stemmesedler, opptelling og protokollering ved digitalt valg

§ 8-1. Dekryptering av digitale valg

- (1) Etter at den digitale stemmegivningen er avsluttet, skal avgitte digitale stemmer dekrypteres. Før dekrypteringen skal de digitale stemmene klargjøres. Ved klargjøringen skal det gjøres korrigeringer for stemmer fra velgere som har stemt digitalt flere ganger. Resterende digitale stemmer dekrypteres.
- (2) Digitalvalgstyret skal sørge for dekryptering av de digitale stemmene. Hvert medlem tildeles deler av nøkler, som må settes sammen med de andre medlemmenes deler for å dekryptere avgitte stemmegivninger.
- (3) Minimum fem medlemmer fra digitalvalgstyret må tre sammen for å konstruere dekrypteringsnøkkelen.

§ 8-2. Godkjenning av stemmegivninger og stemmesedler i digitalt valgsystem

- (1) Prøving av stemmegivninger avgitt digitalt foretas ved klargjøring av stemmer før dekryptering etter § 8-2 (1).
- (2) Ved digital stemmegiving med alternativ pålogging til det digitale valgsystemet kontrollerer stemmemottaker velgerens identitet. Stemmegivingen godkjennes ved klargjøring av stemmer før dekryptering på samme måte som andre digitale stemmer.
- (3) En digital stemmegiving skal godkjennes dersom
 - a. velgeren er innført i manntallet,
 - b. stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er
 - c. stemmegivningen er avgitt til rett tid.
- (4) En digital stemmeseddel skal godkjennes dersom
 - a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder
 - b. det fremgår hvilken liste velgeren har stemt på
 - c. gruppen stiller liste i soknet eller bispedømmet. Stemmeseddel beregnet på et annet sokn eller et annet bispedømme kan bare godkjennes dersom den gjelder en registrert nomineringsgruppe.
- (5) En blank stemmeseddel skal godkjennes dersom vilkårene i fjerde ledd bokstav a er oppfylt.
- (6) En digital stemmeseddel ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal godkjennes dersom
 - a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder
 - b. det er oppført et navn på valgbar person i det respektive valget.

§ 8-3. Opptelling av digitale stemmer

Digitalvalgstyret godkjenner den digitale opptellingsprosessen.

§ 8-4. Digitalvalgstyrets protokoll og offentliggjøring av valgresultater

- (1) Digitalvalgstyret skal føre protokoll over sin kontroll med gjennomføringen av de digitale valgene og godkjenningen av den digitale opptellingsprosessen. Protokollen skal kunngjøres.
- (2) Kirkerådet skal sørge for at valgresultatene blir offentliggjort.

Kapittel 9. Valg av medlemmer og protokoll ved valg til menighetsråd

§ 9-1. Hvem som skal velges som medlemmer ved flertallsvalg til menighetsråd

- (1) Valgoppgjøret skjer i Den norske kirkes valgadministrative system. Menighetsrådet skal godkjenne valgoppgjøret.
- (2) Menighetsrådet skal legge sammen de digitale stemmesedlene med eventuelle stemmesedler på papir.
- (3) Der den eneste godkjente valglisten er Nominasjonskomiteens liste, gjelder følgende: Kandidater på listen som har oppnådd et personlig stemmetall på minst fem prosent av listens stemmetall, velges i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Øvrige kandidater velges på grunnlag av sin rekkefølge på listen. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning ved at menighetsrådet registrerer dem som ikke valgbare i Den norske kirkes valgadministrative system. Har flere kandidater fått like mange stemmer eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.
- (4) Der den eneste godkjente valglisten er fra en annen gruppe enn nominasjonskomiteen, gjelder følgende: Kandidater som er satt opp med uthevet skrift, gis det stemmetillegg de har krav på i henhold til § 5-4, før de personlige stemmer velgerne har gitt til kandidatene telles opp. Deretter velges kandidatene i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning ved at menighetsrådet registrerer dem som ikke valgbare i Den norske kirkes valgadministrative system. Har flere kandidater fått like mange stemmer eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.
- (5) Velges det fire medlemmer, skal det samtidig velges minst tre varamedlemmer. Velges det seks medlemmer, skal det samtidig velges minst fire varamedlemmer. Velges det åtte eller ti medlemmer, skal det samtidig velges minst fem varamedlemmer. Kandidatene til varaplassene fordeles på samme måte som medlemmene etter henholdsvis første eller annet ledd.

§ 9-2. Informasjon til de valgte medlemmene og varamedlemmene

Menighetsrådet skal informere de valgte medlemmene og varamedlemmene av menighetsrådet om valget.

§ 9-3. Forholdsvalg ved menighetsrådsvalg

- (1) Valgoppgjøret skjer i Den norske kirkes valgadministrative system. Menighetsrådet skal godkjenne valgoppgjøret.
- (2) Menighetsrådet skal legge sammen de digitale stemmesedlene med eventuelle stemmesedler på papir.
- (3) Ordning for mandatfordeling og valg av medlemmer ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd i § 10-1 og § 10-2 følges tilsvarende for valg av menighetsråd gjennomført som forholdsvalg.
- (4) Ved menighetsrådsvalg med flere valglistor, skal hver liste så vidt mulig tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av ett. Kandidatene til varaplassene fordeles på samme måte som representantene etter tredje ledd.

§ 9-4. Protokoll ved menighetsrådsvalg

- (1) Menighetsrådet og kirkelig fellesråd skal føre protokoller over sine forberedelser og gjennomføring av valget. Ved menighetsrådsvalg skal menighetsrådet føre protokoll over valgoppgjøret. Menighetsrådet og kirkelig fellesråd skal ta inn rapport fra Den norske kirkes valgadministrative system i protokollen.
- (2) Kirkerådet fastsetter formularer for protokollering av valg.

Kapittel 10. Mandatfordeling og valg av medlemmer ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

§ 10-1. Fordeling av mandatene ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Valgoppgjøret skjer i Den norske kirkes valgadministrative system. Valgrådet skal godkjenne valgoppgjøret.
- (2) Valgrådet skal legge sammen de digitale stemmesedlene med eventuelle stemmesedler på papir.
- (3) Mandatene skal fordeles på bakgrunn av listenes listestemmetall i bispedømmet ved hjelp av Sainte-Laguës metode med 1 som det første delingstallet. Dette innebærer at antallet listestemmer, deles på 1-3-5-7 osv. Antallet listestemmer skal deles så mange ganger som det er mandater i valgdistriktet. Listen som har den største kvotienten, får det første mandatet. Listen som har den nest største kvotienten, får det neste mandatet, osv. Hvis flere lister har samme kvotient, går mandatet til den listen som har fått flest listestemmer. Har listene også fått samme listestemmer, skal det avgjøres ved loddtrekning hvilken liste som skal få mandatet.
- (4) Hver stemme en liste har fått, skal telle like mange listestemmer som det skal velges medlemmer til bispedømmerådet. Tallet skal korrigeres for personstemmer som er gitt til kandidater på andre lister (slengerstemmer). En slengerstemme skal tilsvare en listestemme.

§ 10-2. Hvem som skal velges som medlemmer ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Når det er avgjort hvor mange mandater en liste skal ha, skal det avgjøres hvem som velges som medlemmer. Det skal ses bort fra kandidater som ikke er valgbare.
 - a. For valglistene utenom Nominasjonskomiteens liste gjelder følgende: Kandidatene skal gis det antallet personstemmer de har fått fra velgerne. Kandidater som har fått stemmetillegg, skal i tillegg gis det antallet personstemmer som de har krav på etter § 5-4 tredje ledd. Representantene for hver liste blir så valgt i rekkefølge etter antallet personstemmer de har fått. Hvis flere kandidater har fått like mange personstemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.
 - b. For Nominasjonskomiteens liste gjelder følgende: Kandidater som har fått tilleggsstemmer fra minst fem prosent av listens velgere, skal velges i rekkefølge etter antallet mottatte personstemmer. Har flere kandidater fått like mange personstemmer, skal de velges etter deres rekkefølge på listen. Øvrige kandidater skal velges etter deres rekkefølge på listen.
- (2) Hver liste skal tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av tre. Kandidatene til varaplassene fordeles på samme måte som representantene etter første ledd.

§ 10-3. Valg av medlemmer ved valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant

- (1) Valgoppgjøret skjer i Den norske kirkes valgadministrative system. Valgrådet skal godkjenne valgoppgjøret. Eventuelle stemmesedler på papir skal legges til de digitale stemmesedlene. Det skal ses bort fra kandidater som ikke er valgbare.
- (2) Valget finner sted som flertallsvalg. Den som har flest stemmer, blir valgt som medlem. Hvis flere kandidater får like mange stemmer, skal det avgjøres ved loddtrekning hvilken kandidat som blir valgt. Tilsvarende gjelder ved valget av varamedlemmer.

§ 10-4. Protokoll ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

Valgrådet skal føre protokoll over valgoppgjøret. Valgrådets protokoll ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal sendes til Kirkerådet og bispedømmerådet

§ 10-5. Informasjon til de valgte medlemmene og varamedlemmene

Valgrådet skal informere de valgte medlemmene og varamedlemmene om valget.

Kapittel 11. Stemmerett

§ 11-1. Stemmerett ved valg til menighetsråd

Medlemmer av Den norske kirke som har fylt 15 år innen utgangen av valgåret, har stemmerett ved valg til menighetsråd hvis de er folkeregistrert som bosatt i soknet eller registrert i soknet i henhold til kirkeordningen § 6 annet ledd.

§ 11-2. Stemmerett ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd

Medlemmer av Den norske kirke som har fylt 15 år innen utgangen av valgåret, og som ikke har stemmerett som prest eller kirkelig ansatt etter § 11-3 eller § 11-4, har stemmerett ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd hvis de er folkeregistrert som bosatt i bispedømmet eller registrert i et sokn i bispedømmet i henhold til kirkeordningen § 6 annet ledd.

§ 11-3. Stemmerett ved valg av prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Ordinerte prester som er medlemmer av Den norske kirke har stemmerett ved valg av prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd dersom de er ansatt i en ordnet kirkelig pretestilling på minst 40 prosent.
- (2) Med ordnet kirkelig pretestilling menes en stilling som er organisert som en pretestilling, hvor det inngår i stillingens oppgaver å forrette gudstjenester og kirkelige handlinger.
- (3) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet.
- (4) Prester i ordnet kirkelig pretestilling som ikke er ansatt i Den norske kirke, for eksempel institusjonsprester, sykehusprester, studentprester og feltprester, må registrere seg i manntallet etter rutine fastsatt av Kirkerådet.
- (5) Stemmeretten utøves i det bispedømmet den stemmeberettigede er ansatt. Døveprestene har forslags- og stemmerett ved valg av prest til Oslo bispedømmeråd.
- (6) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt ha stemmerett som prest.

§ 11-4. Stemmerett ved valg av kirkelig ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Ansatt i menighetsråd, kirkelig fellesråd eller bispedømmeråd som er medlemmer i Den norske kirke har stemmerett ved valg av kirkelig ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd dersom de har en stilling på minst 40 prosent og ikke har stemmerett som prest etter § 11-3.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet.
- (3) Stemmeretten utøves i det bispedømmet den stemmeberettigede er ansatt. Kirkelig ansatt i døvemenighetene har forslags- og stemmerett ved valg av kirkelig ansatt til Oslo bispedømmeråd.
- (4) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt ha stemmerett som kirkelig ansatt.

§ 11-5. Stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant til Kirkemøtet og Oslo bispedømmeråd

- (1) Medlemmer av en døvemenighet som har stemmerett ved valg av døves menighetsråd, har stemmerett ved valg av døvemenighetenes representant til Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet på valgdagen.

§ 11-6. Stemmerett ved valg av sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd

- (1) Medlemmer av Saemien Áálmege (den samiske menigheten i sørsamisk språkområde) som har stemmerett ved valg av Saemien Áálmege, har stemmerett ved valg av sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd.
- (2) For å utøve stemmeretten må velgeren være innført i manntallet for Saemien Áálmege.

§ 11-7. Tvilstilfelle

Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett.

Kapittel 12. Valgbarhet og plikt til å ta imot valg

§ 12-1. Valgbarhet ved valg av medlemmer til menighetsråd

Personer er valgbare og plikter å ta imot valg til menighetsrådet hvis han eller hun har stemmerett ved valget og har fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og ikke er fritatt.

§ 12-2. Valgbarhet ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Personer er valgbare som medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd og plikter å ta imot valget hvis han eller hun har stemmerett ved valget og har fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og ikke er utelukket fra valg eller fritatt.
- (2) Utelukket fra valg som medlem til Kirkemøtet og bispedømmeråd er
 - a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 12-3
 - b. de som er valgbare ved valg av kirkelig ansatt, jf. § 12-4

- c. ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på minst 40 prosent
- d. ansatte i Kirkerådet.

§ 12-3. Valgbarhet ved valg av prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Prester som har stemmerett etter § 11-3 og ikke er utelukket fra valg, er valgbare som prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (2) Utelukket fra valg som prest til Kirkemøtet og bispedømmeråd er
 - a. ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på minst 40 prosent
 - b. ansatte i Kirkerådet.

§ 12-4. Valgbarhet ved valg av kirkelig ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Ansatte som har stemmerett etter § 11-4 som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret og ikke er utelukket fra valg, er valgbare som kirkelig ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (2) Utelukket fra valg som kirkelig ansatt til Kirkemøtet og bispedømmeråd er
 - a. ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på minst 40 prosent
 - b. ansatte i Kirkerådet.

§ 12-5. Valgbarhet ved valg av døvemenighetenes representant til Kirkemøtet og Oslo bispedømmeråd

- (1) Personer som har stemmerett etter § 11-5 som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret og ikke er utelukket fra valg, er valgbare som døvemenighetenes representant til Kirkemøtet og Oslo bispedømmeråd.
- (2) Utelukket fra valg som døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet er
 - a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 12-3
 - b. de som er valgbare ved valg av kirkelig ansatt, jf. § 12-4
 - c. ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på minst 40 prosent
 - d. ansatte i Kirkerådet.

§ 12-6. Valgbarhet ved valg av sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd

- (1) Personer som har stemmerett etter § 11-6 som har fylt 18 år innen utgangen av valgåret og ikke er utelukket fra valg, er valgbare som sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd.
- (2) Utelukket fra valg som sørsamisk representant til Kirkemøtet og Nidaros bispedømmeråd er
 - a. de som er valgbare ved valg av prest, jf. § 12-3
 - b. ansatte ved bispedømmekontoret i en stilling på minst 40 prosent
 - c. ansatte i Kirkerådet.

§ 12-7. Felles bestemmelser om valgbarhet

- (1) De som ellers ville ha vært utelukket fra valg, er likevel valgbare hvis de fratrer stillingen før Kirkemøtet og bispedømmerådet trer i funksjon.
- (2) Ved permisjon med varighet under ett år vil vedkommende fortsatt være valgbar, men det vil være varamedlemmet som fungerer som medlem i permisjonsperioden.

§ 12-8. Tvilstilfelle

Kirkerådet avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person er valgbar.

§ 12-9. Rett til å kreve fritak fra valg

- (1) Rett til fritak for valg har den som avgir skriftlig erklæring om at vedkommende ikke ønsker å stille til valg på den aktuelle valglisten.
- (2) Slik erklæring må settes frem til menighetsrådet eller valgrådet innen den frist menighetsrådet eller valgrådet setter, ellers tapes retten til å strykes fra listeforslaget. Menighetsrådets eller valgrådets frist må senest være 25. april i valgåret.
- (3) Den som unnlater å kreve seg fritatt fra å stå på liste, kan ikke nekte å motta valg.

Kapittel 14. Klage

§ 14-1. Hva det kan klages på

Det kan klages på

- a. brudd på bestemmelsene i kirkeordningen og kirkevalgreglene om hvordan valg skal forberedes og gjennomføres

- b. digitalvalgstyrets godkjenning av den digitale opptellingsprosessen
- c. menighetsrådets og valgrådet i bispedømmets valgoppgjør.

§ 14-2. Hvem som kan klage på feil ved forberedelsen og gjennomføringen av kirkevalget m.m.

- (1) Alle med stemmerett kan klage på forhold nevnt i § 14-1 i det valgdistriktet de er manntallsført. De som ikke er manntallsført, kan klage hvis klagen gjelder stemmerett eller adgang til å stemme.
- (2) Alle som har stilt liste, kan klage på forhold nevnt i § 14-1 i det valgdistriktet der de stilte liste. Tillitsutvalget har myndighet til å klage på vegne av listen.
- (3) Registrerte nomineringsgrupper kan klage på valgrådets vedtak om å godkjenne et listeforslag hvis klagen er begrunnet med at eneretten til gruppenavnet er krenket.

§ 14-3. Klagefrister

- (1) Klagefristen er sju dager etter at det digitale valget avsluttes hvis ikke annet følger av denne paragrafen.
- (2) Fristen for å klage på menighetsrådets eller valgrådets vedtak om å godkjenne eller forkaste et listeforslag er sju dager etter at vedtaket er kunngjort.
- (3) Fristen for å klage på digitalvalgstyrets vedtak om godkjenning av den digitale opptellingsprosessen er sju dager etter at protokollen er kunngjort.
- (4) Fristen for å klage på menighetsrådets eller valgrådets valgoppgjør er sju dager etter at valgresultatet er offentliggjort.

§ 14-4. Krav til klagen

- (1) En klage skal være skriftlig og angi de faktiske forholdene den bygger på.
- (2) Klagen skal settes frem for menighetsrådet i det soknet der det påklagede forholdet skjedde. Hvis klagen ikke gjelder forhold som kan knyttes til et sokn, skal klagen settes frem for valgrådet i bispedømmet.
- (3) Hvis klagen gjelder et vedtak, skal den settes frem for det organet som fattet vedtaket.
- (4) Hvis klagen gjelder et klagegrunnlag som har betydning for både valg til menighetsråd og valg til Kirkemøtet og bispedømmerådet, skal den ansees å gjelde begge valgene.
- (5) En klage er satt frem i tide hvis den har kommet inn til menighetsrådet eller valgrådet, organet som traff det påklagede vedtaket eller Kirkerådet før klagefristen har løpt ut.

§ 14-5. Saksbehandlingen i det organet som klagen settes frem for

- (1) Hvis det organet som fattet vedtaket, er enig i klagen, skal det omgjøre vedtaket. Hvis organet ikke er enig i klagen, skal klagen sendes til Kirkerådet sammen med en redegjørelse for organets syn på klagen.
- (2) Hvis klagen gjelder noe annet enn et vedtak, og menighetsrådet eller valgrådet er enig i klagen, skal forholdet rettes så langt det er mulig. Hvis forholdet ikke kan rettes, eller menighetsrådet eller valgrådet ikke er enig i klagen, skal klagen sendes til Kirkerådet sammen med en redegjørelse for menighetsrådet og valgrådets syn på klagen.
- (3) Forvaltningsloven § 33 andre ledd tredje punktum gjelder ikke. Klagen skal i stedet sendes til Kirkerådet sammen med en redegjørelse for hvorfor klagen skal avvises.
- (4) Klager skal behandles uten ugrunnet opphold.

§ 14-6. Klagebehandlingen i Kirkerådet

- (1) Kirkerådet avgjør klager etter § 14-1. Kirkerådet kan prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter.
- (2) Valgorganer plikter å gi opplysninger og uttalelser som Kirkerådet ber om.
- (3) Kirkerådet skal avvise en klage hvis vilkårene for å behandle den ikke er oppfylt, eller samme klagegrunnlag allerede er behandlet.
- (4) Hvis Kirkerådet kommer til at det har skjedd feil, men at vilkårene for ugyldighet ikke er oppfylt, eller hvis klagen behandles før valgresultatet er klart, skal klagen gis medhold i at det har skjedd feil. Kirkerådet skal pålegge valgorganene å rette feil så langt det er mulig.
- (5) Hvis retting av feil ikke er mulig, skal Kirkerådet kjenne valget ugyldig når bestemmelser i kirkeordningen eller kirkevalgreglene om hvordan valg skal forberedes og gjennomføres, er brutt, og det er sannsynlighetsovervekt for at dette har påvirket valgresultatet.
- (6) Når Kirkerådet har behandlet alle klagene, skal det avgjøre om det er sannsynlighetsovervekt for at forhold nevnt i femte ledd samlet sett har påvirket det samlede valgresultatet.
- (7) Valget kan kjønnnes ugyldig bare i de soknene der det er sannsynlighetsovervekt for at forhold nevnt i femte ledd har påvirket valgresultatet.

Kapittel 15. Omvalg og beredskap

§ 15-1. Stemming ved oppmøte med papirstemmer

- (1) Digitalvalgstyret kan beslutte at stemming ved oppmøte etter kap. 7 ikke skal skje digitalt.
- (2) Ved stemming ved oppmøte med papirstemmer kan velgeren stemme i det fellesrådsområdet han eller hun har stemmerett.
- (3) Stemming ved oppmøte med papirstemmer gjelder ikke for valg av prest og kirkelig ansatt. Ved stemming ved oppmøte for valg i kategorialmenighetene gjelder i stedet § 19-1.
- (4) Ved stemming ved oppmøte med papirstemmer sørger fellesrådet for at det er tilgjengelig stemmesedler for alle godkjente valglister ved valg til menighetsråd i soknene i fellesrådsområdet, alle godkjente valglister for valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd og blanke stemmesedler for begge valg.
- (5) Ved valg av døvemenighetenes representant sørger døves menighetsråd for at det er stemmesedler tilgjengelig.
- (6) En velger som har stemt digitalt, kan ikke stemme på nytt med stemmeseddel på papir ved oppmøte. Hvis en velger stemmer både på papir og digitalt, vil den digitale stemmen være den tellende (godkjennes).
- (7) Ved stemming på papir gjennomføres stemmingen på denne måten:
 - a. Velgeren skal levere stemmeseddelen eller stemmesedlene til stemmemottaker, som stempler den eller dem med et offisielt stempel.
 - b. Etter at stemmeseddelen er stemplet, skal velgeren selv legge den i en stemmeseddelkonvolutt og lime konvolutten igjen.
 - c. Stemmemottakeren skal legge stemmeseddelkonvolutten i en omslagskonvolutt og lime omslagskonvolutten igjen.
 - d. Velgeren skal selv skrive navn, adresse og fødselsdato samt tid for stemmingen på omslagskonvolutten.
 - e. Velgeren skal legge omslagskonvolutten i en urne eller tilsvarende.
- (8) Stemmemottaker skal ikke kunne observere stemmegivingen, med mindre velgeren ønsker å få hjelp av stemmemottakeren, jf. § 7-3 (4).
- (9) Stemmemottaker skal hindre at uvedkommende får kunnskap om forbruket av de forskjellige valglisterenes stemmesedler.
- (10) Fellesrådet godkjenner stemmegivninger avgitt på papir.
- (11) En stemmegiving avgitt på papir i konvolutt skal godkjennes dersom
 - a. velgeren er innført i manntallet i soknet eller har særskilt dokumentasjon om tilkjent medlemskap etter *regler for tilkjenning av medlemskap for personer som ikke er bosatt i riket eller er norske borgere bosatt i utlandet*.
 - b. stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er
 - c. stemmegivningen er avgitt til rett tid
 - d. stemmegivningen er levert til rett stemmemottaker
 - e. omslagskonvolutten ikke er åpnet eller forsøkt åpnet
 - f. velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning.
- (12) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.
- (13) Menighetsrådet har ansvar for godkjenning av stemmesedler på papir ved valg til menighetsråd. Kirkelig fellesråd har ansvar for godkjenning av stemmesedler på papir ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (14) En stemmeseddel skal godkjennes dersom
 - a. den har offisielt stempel
 - b. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder
 - c. det fremgår hvilken liste velgeren har stemt på og
 - d. gruppen stiller liste i soknet eller bispedømmet. Stemmeseddel beregnet på et annet sokn eller et annet bispedømme kan bare godkjennes dersom den gjelder en registrert nomineringsgruppe.

- (15) En avgitt stemmeseddel anses å være enslydende med den offisielle valglisten. Dersom velgeren har benyttet en trykt stemmeseddel som ikke er enslydende med den offisielle valglisten, skal det ses bort fra eventuelle endringer foretatt av velgeren.
- (16) En blank stemmeseddel skal godkjennes hvis vilkårene i fjerde ledd bokstav a er oppfylt.
- (17) For valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant har døves menighetsråd og Saemien Ålmegeeraerie ansvar for godkjenning av stemmesedler på papir. En stemmeseddel ved valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal godkjennes dersom
 - a. det fremgår hvilket valg stemmeseddelen gjelder
 - b. det er oppført et navn på valgbar person i det respektive valget.
- (18) Menighetsrådet har ansvar for opptelling av stemmesedler på papir ved valg til menighetsråd. Kirkelig fellesråd har ansvar for opptelling av stemmesedler på papir ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (19) Stemmesedlene ved valg til menighetsråd skal telles opp per sokn.
- (20) Stemmesedlene ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd skal telles opp samlet for fellesrådsområdet.
- (21) Opptellingen foretas av de personer og på den måten menighetsråd og fellesråd har bestemt, i samsvar med de bestemmelser som følger av valgreglene.
- (22) Menighetsrådet bestemmer selv hvor stemmesedlene skal telles opp.
- (23) Kandidat som er oppført på valgliste, kan ikke delta i opptellingen av vedkommende valg.
- (24) Opptellingen skal være offentlig.
- (25) Opptelling av papirstemmer kan starte når alle stemmegivinger på papir er behandlet.
- (26) Opptellingen skal være ferdig og rapportert i Den norske kirkes valgadministrative system senest 14. september.
- (27) I tillegg til telling av papirstemmesedler skal det rapporteres hvor mange som stemte på papir, antall forkastede stemmegivinger samt andre relevante data om valget i Den norske kirkes valgadministrative system.
- (28) Stemmesedler det er tvil om kan godkjennes behandles fortløpende under opptellingen og telles sammen med de andre stemmesedlene.
- (29) Alle stemmesedler skal telles to ganger.
- (30) Opptellingen gjennomføres på denne måten:
 - a. Først telles antall rettede og urettede stemmesedler til hver liste samt blanke stemmesedler.
 - b. Deretter telles tilleggsstemmer. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene.
 - c. For valg gjennomført som forholdsvalg med flere lister skal det telles antall personstemmer til kandidater på andre lister. Dersom det er gitt personstemmer til mer enn tre kandidater på andre lister skal bare de tre øverste telles med. Det skal registreres hvilken listes stemmeseddel personstemmen var skrevet opp på og hvilken kandidat stemmen gikk til.
 - d. Det tas ikke hensyn til strykninger eller andre endringer på stemmesedlene.
- (31) For valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant har Døves menighetsråd og Saemien Ålmegeeraerie ansvar for telling av stemmesedler på papir.
- (32) Offentliggjøring av opptelling hvis det er åpnet for papirstemmer:
 - a. Opptelling av papirstemmer på soknenivå skal ikke offentliggjøres for å ivareta prinsippet om hemmelig valg.
 - b. Opptelling av digitale stemmer skal ikke offentliggjøres før papirstemmene er lagt til for å ivareta prinsippet om hemmelig valg.

§ 15-2. Digitalvalgstyrets beredskapsmyndighet

Hvis en hendelse inntreffer som kan medføre at et valg ikke kan gjennomføres i samsvar med regelverket, kan digitalvalgstyret bestemme at velgerne ikke skal kunne avgi stemme digitalt. Hvis digitalvalgstyret treffer et slikt vedtak og det på dette tidspunkt er avgitt digitale stemmer, tar digitalvalgstyret stilling til om disse skal forkastes.

§ 15-3. Forlenget eller utsatt valgperiode

- (1) Hvis digitalvalgstyret har truffet vedtak etter § 15-2, kan Kirkerådet forlenge valgperioden eller utsette valgperioden.
- (2) Tilsvarende kan Kirkerådet forlenge valgperioden hvis det har skjedd en annen ekstraordinær hendelse som har hindret en vesentlig del av velgerne fra å stemme.
- (3) Kirkerådet kan fastsette nærmere regler for å gjennomføre forlengning eller utsettelse av valgperioden. Hvis det er nødvendig av hensyn til den praktiske gjennomføringen, kan Kirkerådet gjøre unntak fra bestemmelser i regler fastsatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

§ 15-4. Omvalg ved ugyldig valg

- (1) Det skal holdes omvalg om Kirkerådet kjenner et valg ugyldig.
- (2) Ved omvalg skal manntallet fra det opprinnelige valget brukes. Personer som har dødd eller mistet stemmeretten før omvalget, skal strykes fra manntallet. Personer som feilaktig var innført i eller utelatt fra det opprinnelige manntallet, skal strykes fra eller innføres i manntallet.
- (3) Kirkerådet fastsetter nærmere regler for gjennomføringen av omvalget. Hvis det er nødvendig av hensyn til den praktiske gjennomføringen av omvalget, kan Kirkerådet gjøre unntak fra bestemmelser i regler fastsatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

§ 15-5. Omvalg ved ekstraordinære hendelser

- (1) Hvis det har skjedd noe ekstraordinært som har hindret en vesentlig del av velgerne fra å stemme, kan Kirkerådet bestemme at det skal holdes omvalg. Vedtak om omvalg kan fattes bare så langt det er nødvendig for å sikre velgerne mulighet til å stemme.
- (2) Kirkerådet fastsetter nærmere bestemmelser om gjennomføring av omvalg etter første ledd. Hvis det er nødvendig av hensyn til den praktiske gjennomføringen av omvalget, kan Kirkerådet gjøre unntak fra bestemmelser i regler fastsatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.

§ 15-6. Hvem som fungerer som medlemmer av menighetsråd og Kirkeråd og bispedømmeråd ved omvalg

Hvis det skal holdes omvalg før det nye rådet har trådt i funksjon, forlenges valgperioden for de sittende medlemmene inntil omvalget er endelig godkjent. Hvis det skal holdes omvalg etter at det nye rådet har trådt i funksjon, blir de nyvalgte representantene sittende i vervet inntil omvalget er endelig godkjent.

Kapittel 16. Nytt valgoppgjør i perioden og suppleringsvalg

§ 16-1. Nytt valgoppgjør ved valg til menighetsråd

- (1) Lederen i menighetsrådet skal underrette menighetsrådet hvis plassen til et medlem i menighetsrådet blir stående ubesatt. Menighetsrådet gjennomfører deretter et nytt valgoppgjør.
- (2) Hvis lederen i menighetsrådet mener det er nødvendig, skal menighetsrådet gjennomføre nytt valgoppgjør også når plassen til et varamedlem er blitt ledig.
- (3) Menighetsrådet informerer det nye medlemmet eller varamedlemmet og bispedømmerådet om valget.

§ 16-2. Nytt valgoppgjør ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) Lederen i bispedømmerådet skal underrette bispedømmerådet hvis plassen til et medlem i bispedømmerådet blir stående ubesatt. Bispedømmerådet gjennomfører deretter et nytt valgoppgjør.
- (2) Hvis lederen i bispedømmerådet mener det er nødvendig, skal bispedømmerådet gjennomføre nytt valgoppgjør også når plassen til et varamedlem er blitt ledig.
- (3) Bispedømmerådet informerer det nye medlemmet eller varamedlemmet og Kirkerådet om valget.

§ 16-3. Suppleringsvalg til menighetsråd

- (1) Er antallet medlemmer av menighetsrådet utilstrekkelig, og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør, kan det holdes suppleringsvalg i et menighetsmøte.
- (2) Hvis valget er gjennomført som forholdsvalg med flere lister gjelder § 16-4 tilsvarende.

§ 16-4. Suppleringsvalg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

Hvis plassen til en vararepresentant er blitt ledig og ikke kan fylles gjennom et nytt valgoppgjør, kan den gruppen som har fått en ledig vararepresentantplass, foreslå hvem som skal fylle plassen. Gruppen informerer deretter bispedømmerådet, som velger den foreslåtte personen hvis han eller hun er valgbar og har samtykket til å la seg velge. Hvis valget er gjennomført som et flertallsvalg, skal bispedømmerådet foreslå en person til den ledige plassen. Bispedømmerådet informerer Kirkerådet om valget.

Kapittel 17. Registrering av nomineringsgrupper

§ 17-1. Registrering av nomineringsgrupper og gruppenavn ved valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd

- (1) En nomineringsgruppe kan søke Kirkerådet om registrering av gruppen og gruppenavnet.
- (2) Registrering innebærer at nomineringsgruppen får enerett til å stille valgliste under det registrerte navnet i kirkelige valg.
- (3) For at et gruppenavn skal kunne bli registrert av Kirkerådet, må det ikke kunne forveksles med navnet på annen nomineringsgruppe registrert av Kirkerådet.
- (4) Når særlige grunner foreligger, kan Kirkerådet også ellers nekte å registrere gruppenavn.
- (5) Før nomineringsgruppen kan bli registrert av Kirkerådet, må den registreres i Enhetsregisteret og tildeles et eget organisasjonsnummer.
- (6) Sammen med søknaden om registrering skal nomineringsgruppen legge ved følgende dokumentasjon:
 - a. opplysninger om organisasjonsnummer
 - b. opplysninger om hvem som er valgt til medlemmer i nomineringsgruppens utøvende organ, og som har fullmakt til å representere gruppen sentralt i saker etter disse regler
 - c. vedtekt som fastsetter hvilket organ i nomineringsgruppen som velger gruppens utøvende organ
 - d. erklæring fra minst 300 personer med stemmerett ved valg av medlemmer til Kirkemøtet og bispedømmeråd, som ikke er prest eller kirkelig ansatt, om at de ønsker gruppenavnet registrert. Erklæringene skal være underskrevet.
- (7) Søknaden må ha blitt journalført hos Kirkerådet innen 2. januar i valgåret, for at registreringen skal kunne få virkning ved valget.
- (8) Virkningen av registreringen opphører, og navnet blir fritt når gruppen ikke har stilt liste i noe valgdistrikt ved to påfølgende valg til Kirkemøtet og bispedømmeråd. Gruppenavnet skal da strykes fra registeret. Det samme gjelder fire år etter at gruppen er oppløst eller har skiftet navn.

Kapittel 18. Intensjonsstøtte og listestøtte

§ 18-1. Intensjonsstøtte og listestøtte

- (1) Kirkerådet skal gi støtte til registrerte nomineringsgrupper etter § 17-1 i form av intensjonsstøtte og listestøtte.
- (2) Intensjonsstøtten har som formål å sette registrerte nomineringsgrupper i stand til å stille liste i valget til Kirkemøtet og bispedømmeråd.
- (3) Listestøtten har som formål å sette registrerte nomineringsgrupper i stand til å informere velgerne om sine standpunkt i aktuelle kirkelige spørsmål.
- (4) De som mottar tilskudd, må oppfylle følgende vilkår:
 - a. Gruppen må være registrert som en nomineringsgruppe etter § 17-1.
 - b. For intensjonsstøtte er det et krav om at søknaden om registrering fra nomineringsgruppen er journalført hos Kirkerådet innen 2. januar i valgåret, jf. § 17-1 (7).
 - c. For listestøtte er det et krav om at nomineringsgruppen fremmer liste innen listefristen, og at listeforslaget blir godkjent.
 - d. Dersom en bidragsyter i løpet av regnskapsåret har gitt ett eller flere bidrag til en nomineringsgruppe som til sammen utgjør en verdi av 12 000 kroner eller mer, skal nomineringsgruppen særlig oppgi bidragets verdi og bidragsyterens identitet. Privatpersoner

skal identifiseres med navn og bostedskommune. Andre bidragsytere, långivere eller sponsorer skal identifiseres med navn og postadresse.

- e. Kirkerådet kan fastsette andre vilkår, herunder vilkår i tråd med økonomiregelverket for rettssubjektet Den norske kirke.

- (5) Kirkerådet skal stille midler til disposisjon til Nominasjonskomiteens liste på lik linje med registrerte nomineringsgrupper. Formålet med støtten er å sette kandidater på Nominasjonskomiteens liste i stand til å informere velgerne om sine standpunkt i aktuelle kirkelige spørsmål. Kandidatene på Nominasjonskomiteens liste skal kunne få stilt til disposisjon en individuell sum og så få refundert utlegg opp til denne summen. De enkelte kandidater på Nominasjonskomiteens liste kan selv gi beskjed til Kirkerådet dersom de ønsker støtten utbetalt til en enhet med organisasjonsnummer.

Kapittel 19. Kategorialmenigheter

§ 19-1. Valg til menighetsråd i kategorialmenigheter

- (1) Reglens bestemmelser om valg til menighetsråd benyttes av kategorialmenigheter så langt de passer, med mindre annet er særskilt bestemt.
- (2) Menighetsrådsvalg i kategorialmenigheter, valg av døvemenighetenes representant og sørsamisk representant gjennomføres som digitalt valg med mulighet for stemming ved oppmøte. Kirkerådet kan i stedet bestemme at menighetsrådsvalg i kategorialmenigheter gjennomføres som digitalt valg uten stemming ved oppmøte i kategorialmenigheten eller som en kombinasjon av digitalt valg og postvalg. Ved valg i døvemenighetene er det døves menighetsråd som har ansvar for stemming ved oppmøte.

Kapittel 20. Forskjellige bestemmelser

§ 20-1. Taushetsplikt

Personer som gjennom oppdrag i forbindelse med valget får kjennskap til hvordan en velger har stemt, har taushetsplikt om dette.

§ 20-2. Stemmesedler

Kirkerådet fastsetter stemmesedlens utforming. For stemmesedler til valg av prest, kirkelig ansatt, døvemenighetenes representant og sørsamisk representant skal det gå tydelig fram av stemmeseddelen at kandidatene er ordnet alfabetisk og ikke er rangert i prioritert rekkefølge.

§ 20-3. Endring av frister

Kirkerådet skal vedta endringer i datoene for fristene i disse reglene før hvert valg, for å tilpasse dem til valgdagen ved det offentlige valget, helge- og helligdager m.m.

§ 20-4. Endringer i kirkevalgreglene, utfyllende bestemmelser og forsøk

- (1) Kirkerådet fastsetter kapittel 13 om manntall og kan vedta endringer i dette kapitlet.
- (2) Kirkerådet kan fastsette mindre endringer i reglene.
- (3) Kirkerådet kan gi nærmere bestemmelser om gjennomføring av valget og utfylling av reglene. Disse bestemmelsene skal tas inn i kirkevalgreglene.
- (4) Kirkerådet kan gjennomføre begrensede forsøk med ulike valgordninger ved valg til menighetsråd.

§ 20-5. Kirkemøtets og bispedømmerådets funksjonstid

Det nyvalgte Kirkemøtet og bispedømmerådet trer i funksjon 1. januar året etter valgåret. Valgperioden strekker seg til og med 31. desember i valgperiodens siste år.

§ 20-6. Ikrafttredelse

Reglene trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves regler om valg av menighetsråd og leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet (kirkevalgreglene), regler om valg av prest og lek kirkelig tilsatt til medlem av bispedømmeråd og Kirkemøtet, regler om valg av døvemenighetenes representant til bispedømmeråd og Kirkemøtet, regler om valg av sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet og særskilte regler for digital forhåndsstemming ved kirkevalg.

Vedtaks punkt 2 – endringer i kirkeordning for Den norske kirke

Kirkeordningen § 9 første ledd skal lyde:

Menighetsrådet består av soknepresten og – etter menighetsmøtets bestemmelse – fire, seks, åtte eller ti andre medlemmer og et antall varamedlemmer som velges ved flertalls- eller forholdsvalg for fire år etter regler fastsatt av Kirkemøtet. Endring av tallet på de medlemmer som skal velges, må være vedtatt i menighetsmøtet før *fristen for å levere listeforslag*.

Kirkeordningen § 24 første og andre ledd skal lyde:

Bispedømmerådet består av:

- a. biskopen,
- b. en prest valgt av prestene i bispedømmet,
- c. en *kirkelig ansatt* valgt av de *kirkelig ansatte* i bispedømmet,
- d. sju *andre valgt* direkte av bispedømmets stemmeberettigede medlemmer ved flertalls- eller forholdsvalg,
- e. en nordsamisk representant i Nord-Hålogaland bispedømmeråd, en lulesamisk representant i Sør-Hålogaland bispedømmeråd, og en sørsamisk representant i Nidaros bispedømmeråd og
- f. en representant fra døvemenighetene i Oslo bispedømmeråd.

Medlemmene nevnt i bokstav b, c, d, e og f velges for fire år. For medlemmene valgt ved flertallsvalg etter bokstav d, velges det like mange varamedlemmer. For medlemmene valgt ved forholdsvalg etter bokstav d, skal hver liste tildeles like mange varamedlemmer som den får medlemmer, med tillegg av tre. For medlemmene valgt etter bokstav b, c, e og f, velges det to varamedlemmer. Kirkemøtet gir nærmere regler om valget, herunder regler som presiserer hvem som er stemmeberettiget og valgbar etter første ledd bokstavene b, c, d, e og f.

Kirkeordningen § 29 første ledd skal lyde:

Kirkerådet består av 17 medlemmer, preses i Bispemøtet og 16 medlemmer valgt av Kirkemøtet. Det skal være to prester og en kirkelig ansatt blant de som velges av Kirkemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

Vedtaks punkt 3 – endringer i regler for valg av Kirkerådet

I regler for valg av Kirkerådet gjøres følgende endringer:

§ 2-2 første ledd første setning skal lyde:

Kirkemøtet velger først leder av Kirkerådet blant *Kirkemøtets medlemmer som ikke er prest eller kirkelig ansatt*, ved særlig avstemning.

Kapitelloverskriften til kapittel 3 skal lyde:

Valg av medlemmer

§ 3-1 skal lyde:

§ 3-1. *Valgform*

Kirkerådets *øvrige medlemmer* velges ved avtalevalg eller flertallsvalg. *Med medlemmer i dette kapittel siktes det til medlemmene som ikke er prester eller kirkelige ansatte.*

§ 3-2 første ledd skal lyde:

Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, prest og kirkelig ansatt, skal foregå som avtalevalg.

§ 3-3 første og tredje ledd skal lyde

Hvis valget ikke gjennomføres som avtalevalg, skal valgkomiteen fremme en liste med 26 *kandidater*, minst to fra hvert bispedømme, ordnet bispedømmevis og i alfabetisk rekkefølge.

(...)

Valglisten skal slås sammen med valglisten for prest og kirkelig ansatt etter § 4-1.

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4. *Valg av medlemmer ved flertallsvalg*

Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet først *seks medlemmer*, sammen med *kirkelig ansatt* og prester etter § 4-2 annet ledd. *Medlemmene* skal velges fra bispedømmene leder ikke ble valgt fra. Det skal avgis stemme på seks *medlemskandidater*, én *medlemskandidat* per bispedømme, én *kirkelig ansatt* og én prest.

Etter at resultatet av ovenstående valg foreligger, foretas valg av de resterende seks *medlemmer* og én prest. Det skal avgis stemme på seks *medlemskandidater* – én *medlemskandidat* per bispedømme som det ikke allerede er valgt medlemmer fra, og to *medlemskandidater* blant alle bispedømmer – og én prest. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Kapitteloverskriften til kapittel 4 skal lyde:

Valg av prester og *kirkelig ansatt*

Paragrafoverskriften til § 4-1 skal lyde:

Valgliste ved valg av prester og *kirkelig ansatt*

§ 4-1 første ledd skal lyde:

Alle prester og *kirkelig ansatte* i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet.

Valgkomiteen fremmer derfor en valgliste med:

- a. de elleve *kirkelig ansatte*, ordnet bispedømmevis
- b. de elleve prestene, ordnet bispedømmevis.

§ 4-2 skal lyde:

§ 4-2. *Valg av medlemmer*

Etter valget av *medlemmene* ved avtalevalg velger Kirkemøtet en *kirkelig ansatt* og to prester. Det skal avgis stemme på en *kirkelig ansatt* og to prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av *medlemmer* gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av *medlemmer*, *kirkelig ansatt* og prester i to valgomganger i henhold til § 3-4.

§ 4-3 skal lyde:

§ 4-3. *Valg av varamedlemmer*

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og *kirkelig ansatt* i en egen valgomgang. For *kirkelig ansatt* skal det velges ett personlig varamedlem. For prestene skal det velges to varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Stemmeliikhet avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det gis stemme på en kirkelig ansatt og to prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av varamedlemmer og varamedlemmer for *kirkelig ansatt* og prester i samme valgomgang.

§ 5-4 fjerde ledd andre punktum skal lyde:

Gjelder det valg av prest eller *kirkelig ansatt*, anses alle prester og *kirkelig ansatte* å være kandidater, jf. § 4-1 tredje ledd.

Vedtakspunkt 4 – endring i Kirkemøtets forretningsorden

I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endring:

§ 5-2 tredje punktum skal lyde:

Bispedømmerådene og møtets *ulike kategorier medlemmer* bør være forholdsmessig representert i komiteene.

Vedtakspunkt 5 – endringer i retningslinjer for prostiråd og prostimøter

I retningslinjer for prostiråd og prostimøter gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

§ 4. På dette fellesmøtet velges et prostiråd med det antall medlemmer som møtet bestemmer. Rådet skal bestå av *menighetsrådsmedlemmer, prest eller prester og kirkelig ansatt eller kirkelig ansatte* foruten prosten. *Menighetsrådsmedlemmer som ikke er prester eller kirkelig ansatte* skal utgjøre flertallet.

Valget foregår skriftlig.

Vedtakspunkt 6 – endringer i regler for Samisk kirkelig valgmøte

I regler for Samisk kirkelig valgmøte gjøres følgende endringer:

§ 4-1 fjerde ledd skal lyde:

Utelukket fra valg er:

- a) de som er valgbare ved valg av prest, jf. *kirkevalgreglene* § 12-3
- b) *ansatte* ved bispedømmekontoret i en stilling på over 40 prosent
- c) *ansatte* i Kirkerådet.

§ 4-3 fjerde ledd skal lyde:

Utelukket fra valg er:

- a) de som er valgbare ved valg av prest, jf. *kirkevalgreglene* § 12-3
- b) *ansatte* ved bispedømmekontoret i en stilling på over 40 prosent
- c) *ansatte* i Kirkerådet.

Vedtakspunkt 7 – ikrafttredelse

Endringene i punkt 2 til 6 trer i kraft straks.